Archive of SID

پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی
سال هفتم، شماره ۱۳، پاییز و زمستان ۱۳۹۷
سازمان حسابرسی
صص ۳۰۶-۲۷۵

تاثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر سطح نگهداشت وجه نقد با تاکید بر نقش کیفیت گزارشگری مالی، محدودیت در تأمین مالی و حاکمیت شرکتی

قاسم بولو *، سید مصطفی حسن‌زاده دیوا**

چکیده

یکی از بحث برانگیزترین مباحث مدیریت مالی، مدیریت نقد است. چگونگی به کارگرفتن منابع شرکت و به ویژه وجوه داخلی، تصمیمی مهم در تضاد بین سهامداران و مدیران است. مدیران با انتخاب ترکیب مناسبی از داراییها و بدهی‌ها سعی دارند تا به هدف حداکثر کردن ارزش سهام شرکت برسند. مقاله حاضر، به بررسی تاثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و سطح نگهداشت وجه نقد با تاکید بر نقش کیفیت گزارشگری مالی، محدودیت در تامین مالی و حاکمیت شرکتی می‌پردازد. قلمرو زمانی این تحقیق برای دوره ۱۰ ساله از ابتدای سال ۸۷ لغایت پایان سال ۹۶ بوده و نمونه تحقیق شامل ۱۳۳ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. نتایج تحقیق با استفاده از الگوهای رگرسیونی چندمتغیره بیانگر آن است قابلیت مقایسه صورت‌های مالی برسطح نگهداشت وجه نقد اثر معکوس و معنادار دارد. به عبارتی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از رفتارهای مدیریت در جهت نگهداشت سطح بالای وجه نقد جلوگیری می‌کند که این رابطه هم از طریق کیفیت گزارشگری مالی و محدودیت در تامین مالی هم تحت تاثیر قرار می‌گیرد، اما حاکمیت شرکتی بر رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و سطح نگهداشت وجه نقد اثرگذار نیست.

واژه‌های کلیدی: قابلیت مقایسه صورت‌های مالی،وجه نقد،کیفیت گزارشگری مالی، محدودیت در تامین مالی، حاکمیت شرکتی.

---

* دانشیار حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی
تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۳/۰۱
** دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه علامه طباطبایی
تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۲۲
نویسنده مسئول: سیدمصطفی حسن‌زاده دیوا Mostafahasanzade69@yahoo.com

www.SID.ir

Archive of SID

مقدمه

براساس مفاهیم نظری گزارشگری مالی، یکی از ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری قابلیت مقایسه صورت‌های مالی است که به صورت اعمال رویه های حسابداری یکسان برای رویدادهای اقتصادی مشابه تعریف می‌شود. این ویژگی کیفی که نظریه‌پردازان حسابداری به عنوان اصل خروجی در حسابداری مالی عنوان کرده‌اند، مستلزم این است که در تهیه اطلاعات مالی، اثر معاملات و رویدادهای مشابه در یک واحد تجاری طی دوره‌های مختلف، با ثبات رویه اندازه‌گیری شده و همچنین بین واحدهای تجاری مختلف در یک دوره خاص نیز هماهنگی روبه رعایت گردد، تا از آن طریق شناسایی روند عملکرد مالی یک واحد و نیز انجام مقایسه بین عملکرد واحدهای تجاری مختلف امکان‌پذیر باشد. (دی فرانکو و همکاران[1]، ۲۰۱۱). بنابراین این ویژگی کیفی اطلاعات مالی (قابلیت مقایسه) در بازار سرمایه و بدهی برای سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان حایز اهمیت است، زیرا تصمیم های سرمایه‌گذاری و وام‌دهی مبتنی برارزیابی فرصتها یا پروژه‌های جایگزین است و بدون وجود این اطلاعات قابل مقایسه نمی‌توان اقدام به اتخاذ تصمیم نمود. (کیم و همکاران[2]، ۲۰۱۶)

پژوهشگران حسابداری، صورتهای مالی را ترسیم وقایع اقتصادی با استفاده از ارقام حسابداری می‌دانند. با این برداشت، زمانی دو شرکت صورتهای قابل مقایسه‌ای خواهند داشت که نحوه این ترسیم یکسان باشد؛ به عبارت دیگر، اگر شرکتها ارقام حسابداری یکسانی را برای وقایع اقتصادی یکسان و ارقام حسابداری متفاوتی را برای وقایع اقتصادی متفاوت گزارش کنند؛ شاهد صورتهای مالی قابل‌مقایسه خواهیم‌بود. (دی فرانکو و همکاران، ۲۰۱۱)

قابلیت مقایسه ویژگی است که به استفاده‌کنندگان در شناسایی و درک شباهتها و تفاوتها کمک می‌نماید، هزینه کسب و پردازش اطلاعات و عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش و کمیت و کیفیت کلی اطلاعات موجود در مورد شرکتها را افزایش می‌دهد و موجب تخصیص کاراتر سرمایه می‌شود (چن و همکاران[3]، ۲۰۱۳). از دیگر مزایای قابلیت مقایسه،

www.SID.ir

Archive of SID

می توان به این موارد اشاره کرد: افزایش کیفیت اطلاعات در دسترس و در نتیجه آن افزایش پوشش تحلیلگران و دقت پیش بینی آنان و کاهش پراکندگی پیش بینی آنها (هورتن و همکاران[۴]، ۲۰۱۳؛ لنگ و همکاران[۵]، ۲۰۱۰)، افزایش نقدشوندگی و حجم معاملات سهام و انعکاس بیشتر اطلاعات خاص شرکت در بازده دوره جاری (بارث و همکاران[۶]، ۲۰۱۳) و کاهش مزایای ناشی از استفاده از اطلاعات محرمانه (بروچت و همکاران[۷]، ۲۰۱۲).

علی‌رغم اهمیت مقایسه‌پذیری صورتهای مالی شواهد تجربی در مورد آن نسبتاً محدود است. آنچه که مطالعه حاضر به آن می‌پردازد، بررسی اثر قابلیت مقایسه صورتهای مالی برسطح نگهداشت وجه نقد با تاکید بر نقش محدودیت در تامین مالی، کیفیت گزارشگری مالی و حاکمیت شرکتی است. از آنجا که مقایسه پذیری صورتهای مالی، کمیت و کیفیت اطلاعات در دسترس برای استفاده‌کنندگان خارجی را افزایش می‌دهد، شرکت‌های با صورتهای مالی قابل مقایسه باید با محدودیت‌های مالی کمتر مواجه‌شوند و از این رو نیازی به نگه‌داشتن وجه نقد ندارند. این مساله به ویژه برای شرکت‌هایی که در تامین‌مالی خارجی مشکل دارد، مصداق دارد.(کیم و همکاران[۸]، ۲۰۱۳).

رابطه منفی بین قابلیت مقایسه و نگهداشت وجه نقد می‌تواند از منظر تئوری نمایندگی توضیح داده شود. تئوری نمایندگی بیان می‌کند که مدیران فرصت‌طلب وجه نقد نگهداری می‌کند و در پروژه‌های با خالص ارزش فعلی منفی سرمایه‌گذاری می‌کنند. اگر نگهداشت وجه نقد بخشی از پیامد حمایت ضعیف سهامداران باشد، آنگاه یک رابطه منفی بین قابلیت مقایسه صورتهای‌مالی و سطح نگهداشت وجه نقد مورد انتظار است، زیرا صورتهای مالی قابل مقایسه ارزیابی عملکرد شرکت و نظارت بر مدیران توسط سرمایه‌گذاران را آسان می‌کند. قابلیت مقایسه صورتهای مالی باعث می‌شود که توانایی مدیران در پنهان کردن نتایج ناشی از وجوه نقد مازاد خود، محدود شده و استفاده‌کنندگان موارد عدم استفاده بهینه از وجه نقد را تشخیص دهند. لذا قابلیت مقایسه صورت‌های مالی می‌تواند، از نگهداشت سطح بالای وجه نقد جلوگیری کند.(حبیب و همکاران[۹]،۲۰۱۷)

www.SID.ir

Archive of SID

از سوی دیگر، این مطالعه اثر محدودیت در تامین مالی، کیفیت گزارشگری مالی و حاکمیت شرکتی بر رابطه قابلیت مقایسه صورتهای مالی و نگهداشت وجه نقد را مورد بررسی قرار می‌دهد. همانطور که در بالا گفته شد، اگرچه مقایسه‌پذیری بیشتر صورت‌های مالی باید محدودیت در تامین‌مالی را کاهش دهد، این امر لزوماً به این معنا نیست که شرکتهایی که دچار محدودیت در تامین مالی هستند، وجه نقد ذخیره می‌کنند و شرکتهای بدون محدودیت در تامین مالی وجه نقدشان را سرمایه‌گذاری می‌کنند. پال و فرناندو[۱۰] (۲۰۱۰) دریافتند که شرکتها تمایل دارند وجه نقد ذخیره کنند، حتی اگر در دستیابی به منابع مالی خارجی دچار محدودیت نباشند. آنها استدلال می‌کنند که جریان وجه نقد داخلی برای تخصیص بلند مدت سرمایه استفاده می‌شود.

با توجه به اثرات کیفیت گزارشگری مالی بر تمایل شرکت‌ها برای نگهداری وجه نقد، می‌توان گفت که شرکتهای با کیفیت گزارشگری مالی ضعیف (خوب) تمایل به نگهداشت بیشتر (کمتر) وجه نقد دارند. از آنجا که گزارشگری مبهم عدم تقارن اطلاعات را تشدید می‌کند، در نتیجه هزینه تامین مالی خارجی بیشتر می‌شود (سان و همکاران[۱۱]، ۲۰۱۶). از دیدگاه مقایسه‌پذیری صورتهای‌مالی، پیترسون و همکاران[۱۲] (۲۰۱۵) نشان‌می‌دهند که با افزایش قابلیت مقایسه صورتهای‌مالی، انگیزه‌های مدیریت سود کاهش می یابد. با کمک ارزش افزوده ای که قابلیت مقایسه فراهم می آورد، استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی می‌توانند عملکرد شرکت را بهتر ارزیابی کنند و این باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌شود. با این حال برخی شرکت‌های با عدم تقارن اطلاعاتی شدید می‌توانند سطح نگهداشت وجه نقد را کاهش دهند، زیرا بازار دارایی های نقدی این شرکت‌ها را با تخفیف ارزش‌گذاری می‌کند.

مطالعات پیشین بیان می‌کنند که حاکمیت شرکتی قوی از عدم تقارن اطلاعاتی کاسته و از آنجا که عدم تقارن اطلاعاتی بر نگهداشت وجه نقد اثرگذار است، بنابراین انتظار می‌رود که حاکمیت شرکتی به واسطه کاهش عدم تقارن اطلاعاتی منجر به کاهش وجه نقد نگهداری شده توسط شرکتها گردد (چن و همکاران، ۲۰۱۲؛ کوساندی[۱۳]، ۲۰۱۱). از

www.SID.ir

Archive of SID

دیدگاه ارزش‌گذاری، دیتمار و اسمیت[۱۴] (۲۰۰۷) معتقدند که سهامداران ارزش کمتری برای یک دلار اضافی از وجه نقد ذخیره شده برای شرکت‌هایی که مشکلات نمایندگی دارند، قائلند. از طرفی دیگر حاکمیت شرکتی ضعیف می‌تواند سطح نگهداشت وجه نقد را کاهش دهد. این اتفاق در صورتی رخ می‌دهد که مدیران ترجیح دهند در پروژه‌هایی سرمایه‌گذاری کنند که منافع شخصی آنها بیش از منافع حاصل از نگهداشت وجه نقد (که انعطاف پذیری مالی را فراهم می کند) باشد (هارفورد[۱۵]، ۲۰۰۸). اگر قابلیت مقایسه صورتهای مالی قدرت حاکمیت شرکتی را بهبود بخشد، می توان نقش میانجی حاکمیت شرکتی بر ارتباط بین قابلیت مقایسه صورتهای مالی و نگهداشت وجه نقد را پیش‌بینی نمود. با این حال قابلیت مقایسه صورتهای مالی می‌تواند خود محصول حاکمیت شرکتی خوب باشد.

با توجه به مطالب فوق، مطالعه حاضر به دنبال سنجش تأثیرات احتمالی قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر سطح نگهداشت وجه نقد با تاکید بر نقش محدودیت در تامین مالی، کیفیت گزارشگری مالی و حاکمیت شرکتی می‌باشد.

مبانی نظری و پیشینه

قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد

اهمیت مقایسه‌پذیری صورتهای مالی در اصول پذیرفته‌شده حسابداری در چهار دهه گذشته برجسته شده است. هیئت اصول حسابداری[۱۶] (۱۹۷۰) بر این نکته تأکید می‌کند که قابلیت مقایسه از مهم ترین اهداف حسابداری مالی است. بیانیه مفهومی شماره ۲ هیئت استانداردهای حسابداری مالی[۱۷] (۱۹۸۰) قابلیت مقایسه را به عنوان "کیفیت اطلاعاتی که استفاده‌کنندگان را قادر می‌سازد تا شباهتها و تفاوتهای بین دو مجموعه از پدیده‌های اقتصادی را شناسایی کند" تعریف می کند و بیان می‌کند که تصمیمات سرمایه‌گذاری و وام‌دهی اساساً مستلزم ارزیابی فرصت های جایگزین می‌شوند و اگر اطلاعات مقایسه‌ای در دسترس نباشد نمی توان تصمیمات منطقی اتخاذ نمود.

www.SID.ir

Archive of SID

ادبیات سه تئوری مربوط و مناسب برای تصمیمات نگهداری وجه نقد ارائه می‌کند.

نخست نظریه توازن[۱۸] بیان می‌کند که یک سطح مطلوب نگهداشت وجه نقد وجود دارد که مزایا و هزینه‌های نهایی نگهداشت وجه نقد را متوازن می‌کند. شرکت می‌تواند از داشتن وجه نقد به دو دلیل سود ببرد. از یک طرف وجه نقد و معادل آن به شرکت این اطمینان را می‌دهد که در فرصت‌های سرمایه‌گذاری محدود نمی‌شود. این مطلب به ویژه برای شرکت‌هایی مصداق دارد که در دسترسی به منابع مالی خارجی با مشکل مواجهند. از سوی دیگر، چنانچه عملیات شرکت توان ایجاد جریان نقدی کافی برای بازپرداخت بدهی‌ها را نداشته باشد، نقدینگی شرکت موجب کاهش هزینه‌های ناشی از ورشکستگی می‌شود. (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷).

ازآنجا که گزارش‌های مالی با قابلیت مقایسه بیشتر موجب می‌شود که هنگام مقایسه و تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی شرکتها، نیاز به انجام تعدیلات در اطلاعات و قضاوت کاهش یافته و استفاده‌کنندگان برون سازمانی میزان بیشتری از اطلاعات را با سهولت بیشتر و هزینه کمتر به‌دست آورند، می‌توان بیان نمود که قابلیت مقایسه صورتهای مالی، اصطکاک مالی ناشی از عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می‌دهد، دستیابی به منابع مالی خارجی با هزینه‌های کمتر را فراهم می‌کند و بنابراین نیاز به نگهداشت وجه نقد زیاد را کاهش می‌دهد.(پیترسون و همکاران، ۲۰۱۵).

از سوی دیگر نظریه سلسله مراتبی[۱۹] بیان می‌کند که هیچ سطح بهینه ای برای وجه نقد وجود ندارد و وجه نقد فقط به عنوان یک میانجی بین نیازهای سرمایه‌گذاری و سود انباشته عمل می‌کند. به دلیل عدم تقارن اطلاعاتی، هزینه تامین مالی خارجی برای پروژه های سرمایه‌گذاری از تامین داخل مالی داخلی بیشتر است. بنابراین شرکت‌ها تمایل دارند نخست از وجوه داخلی برای تامین منابع مالی مورد نیاز خود استفاده‌کنند. در نتیجه این تئوری فرض می‌کند که یک سلسله مراتب تامین مالی وجود دارد که توسط شرکت‌ها دنبال می‌شود؛ نخست وجوه داخلی، سپس بدهی‌ها و در نهایت سهام. با این حال بر اساس استدلال‌های پیشین می‌توان نتیجه گرفت که گزارش‌های مالی با قابلیت مقایسه بیشتر، نیاز

www.SID.ir

Archive of SID

به وجوه داخلی را کاهش می‌دهد زیرا شرکتها می‌توانند با هزینه کمتری اقدام به تامین‌مالی خارجی نمایند (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷).

نظریه سوم در ادبیات تحت عنوان انگیزه نمایندگی[۲] مطرح می‌شود. تفکیک مالکیت از مدیریت بیان می‌کند که مدیران فرصت‌طلب از منابع شرکت برای نفع شخصی خود استفاده می‌کنند (جنسن[۲۱]، ۱۹۸۶). اوپلر و همکاران[۲۲] (۱۹۹۹) همچنین نشان می‌دهند که مدیران به جای پرداخت وجه نقد در قالب سود سهام به سهامداران، ترجیح می دهند آن را ذخیره کنند و از این رو انتظار می رود که مدیران فرصت طلب وجه نقد را ذخیره کنند. از آنجا که گزارش‌های مالی قابل مقایسه ارزیابی عملکرد و نظارت بر مدیران توسط سرمایه‌گذاران را آسان‌تر می‌کند، این پتانسیل را دارد که فرصت طلبی مدیران با استفاده از ذخیره‌سازی وجه نقد را محدود نماید. این دیدگاه یک رابطه منفی بین قابلیت مقایسه صورتهای مالی و نگهداشت وجه نقد را نشان می‌دهد.

تاثیرکیفیت گزارشگری مالی بر ارتباط قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد بورس اوراق بهادار چنان چه بتواند جایگاه مطلوب خویش را در اقتصاد یک کشور به دست آورد و نقش خود را به‌خوبی ایفا نماید بی‌شک رشد و شکوفایی اقتصاد را تسریع نموده است. در شرایط کنونی اقتصاد ایران توجه به بورس اوراق بهادار اجتناب‌ناپذیر بوده و تمامی نهادها و کسانی که در چرخه فعالیت‌های بورس اوراق بهادار دارای وظیفه‌اند باید نقش خود را به‌خوبی ایفا کنند تا به بستر مناسبی برای رسیدن به رشد مناسب اقتصادی و انتقال از یک اقتصاد سنتی به اقتصاد مدرن دست یابیم. در بین بازیگران بورس، سرمایه‌گذاران اعم از مردم عادی یا حرفه‌ای، مهم‌ترین جایگاه را دارا می‌باشند. سرمایه‌گذاران باید با اطلاعات کامل و صحیح در این بازار گام بگذارند و بدانند که چه نقش مهمی را در کارایی و پویایی این بازار بازی می‌کنند. بی‌شک درگرو همین آگاهی خواهدبود که سرمایه‌گذاران در کنار سایر عوامل مؤثر بر بازار خواهند توانست گام‌هایی بسیار مهم و جدی در راستای بهبود وضعیت اقتصادی کشور بردارند. مهم‌ترین ابزار آگاهی در این بازار، کیفیت گزارشگری‌مالی می‌باشد؛ و این کیفیت مستلزم رعایت

www.SID.ir

Archive of SID

ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری است تا اینکه با رعایت این ویژگی‌ها و تائید آن‌ها توسط یک فرد ذیصلاح مستقل، اطمینان خاطر سرمایه‌گذاران حفظ شود؛ و اختیارات مدیریت در دستکاری نتایج کاهش پیداکرده و هزینه‌های نمایندگی کاهش پیدا کند (مهروز،۱۳۹۵). کیفیت گزارشگری مالی با سطح وجه نقد رابطه دارد. تفکیک مالکیت از مدیریت به مدیران اجازه می‌دهد تا عملکرد ضعیف خود را از طریق دستکاری سود پنهان کنند (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷). بسیاری از تحقیقات نشان دادند که در شرکت‌های با کیفیت گزارشگری مالی پایین (بالا)، عدم تقارن اطلاعاتی بالا (پایینی) وجود دارد (باتاچریا و همکاران[۲۳]، ۲۰۱۳). عدم تقارن اطلاعاتی بالا، به نوبه خود، باعث افزایش هزینه‌های بالا تأمین مالی خارجی خواهدشد.

از دیدگاه مقایسه پذیری صورتهای مالی، مطالعات موجود نشان می‌دهد که انگیزه‌های مدیریت سود با افزایش قابلیت مقایسه صورتهای مالی کاهش می‌یابد. این به این دلیل است که گزارش‌های مالی قابل مقایسه، هزینه نهایی جمع آوری و پردازش اطلاعات توسط استفاده‌کنندگان برون سازمانی را کاهش می‌دهد (دی فرانکو و همکاران، ۲۰۱۱ ؛ پترسون و همکاران، ۲۰۱۵). با بهبود قابلیت مقایسه صورتهای مالی، استفاده‌کنندگان برون سازمانی می توانند عملکرد واقعی شرکت را بهتر ارزیابی کند. با این حال شرکت‌هایی که مشکل عدم تقارن اطلاعاتی شدید دارند، ممکن است بجای ذخیره سازی وجه نقد، آن را مصرف کنند، زیرا بازار دارایی های نقدی این شرکت‌ها را با تخفیف(کمتر از واقع) ارزش‌گذاری می‌کند و به این ترتیب باعث ایجاد انگیزه در مدیران برای کاهش نگهداری وجه نقد می‌شود. با این حال مقایسه پذیری صورت‌های مالی با بهبود کیفیت اقلام تعهدی، عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می‌دهد و از این رو ریسک کمتر ارزیابی شدن نگهداشت وجه نقد را کاهش می‌دهد.

بنابراین پیش‌بینی می‌شود که کیفیت گزارشگری مالی بر رابطه قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد تاثیر داشته باشد.

www.SID.ir

Archive of SID

تاثیر محدودیت تامین مالی بر ارتباط قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت نقد

شرکت‌ها زمانی در محدودیت تأمین مالی هستند که بین هزینه‌های داخلی و هزینه‌های خارجی وجوه تخصیص داده شده، با یک شکاف روبه رو باشند (فازاری و همکاران[۲۴]، ۱۹۸۸). از دلایل عمده وجود اختلاف بین هزینه تأمین مالی داخلی و خارجی، عدم تقارن اطلاعاتی و مشکلات نمایندگی را می توان نام برد. شرکت های با محدودیت در تامین مالی، برای جمع آوری وجوه با هزینه‌های کم با مشکل مواجه هستند و از این رو شرکت‌هایی که مشکلات بیشتری برای تأمین مالی خارجی دارند وجه نقدی بیشتری نگهداری می کنند (آلمیدا و همکاران[۲۵]،۲۰۰۴). از آنجایی که قابلیت مقایسه صورتهای مالی هزینه‌های کسب اطلاعات را کاهش می‌دهد و کمیت و کیفیت کلی اطلاعات در دسترس را برای استفاده‌کنندگان برون سازمانی افزایش می‌دهد، بنابراین می توان بیان کرد که مقایسه پذیری صورت‌های مالی محدودیت در تامین مالی را کاسته و بنابراین تقاضا برای نگهداشت وجه نقد را نیز کاهش می‌دهد.

با این‌وجود، سطح بالای (پایین) محدودیت‌های تأمین مالی لزوماً به معنی بالا (پایین) بودن سطح نگهداری وجه نقد نیست. پاول و فرناندو (۲۰۱۰) بیان می‌کند که حساسیت جریان نقد ناشی از نگهداری وجه نقد، مستقل از محدودیت در تأمین مالی است. بررسی رفتار مدیران شرکت‌هایی که با محدودیت در تامین مالی مواجه نیستند، نشان می‌دهد که آنها جهت استفاده از فرصت های سرمایه‌گذاری وجه نقد نگهداری می کنند. در حالی که در شرکت‌های با محدودیت در تامین مالی، موجودی‌های نقدی به‌عنوان ابزاری حفاظتی در برابر نوسان‌های جریان‌های وجوه نقد در شرایط محدودیت تا مین مالی خارجی شرکت‌ها نگهداری می‌شود (حبیب، ۲۰۱۷)

تاثیر حاکمیت شرکتی بر ارتباط قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت نقد

یکی از عوامل سازوکار حاکمیت شرکتی که می‌تواند از رفتار مدیریت اطلاعات مدیر جلوگیری کند، وجود سرمایه‌گذاران نهادی است. سهامداران نهادی، دارای توان بالقوه

www.SID.ir

Archive of SID

تأثیرگذاری بر فعالیت‌های مدیران به‌طور مستقیم از طریق مالکیت و به‌طور غیرمستقیم از طریق مبادله سهام خود هستند. یکی از نقش‌های بااهمیت سهامداران نهادی، فراهم نمودن سازوکاری برای انتقال اطلاعات به بازارهای سرمایه یا به‌عبارت‌دیگر به سایر سهامداران است. سهامداران نهادی می‌توانند اطلاعات محرمانه‌ای را که از مدیران شرکت کسب می‌کنند، به سایر سهامداران منتقل کنند (دیانتی و همکاران، ۱۳۹۱). چونگ و همکاران[۲۶] (۲۰۰۹) شواهدی ارائه می‌کنند، مبنی بر اینکه سرمایه‌گذاران نهادی از درگیر شدن مدیریت در مدیریت اقلام تعهدی برای هموارسازی سود در جهت دستیابی به سطح مطلوب سود، جلوگیری می‌کنند.

حاکمیت شرکتی قوی در یک سازمان از طریق الزام کردن مدیریت به توزیع وجوه نقد بین سهامداران، از انباشت سطح بالای وجه نقد در شرکت‌ها جلوگیری می‌کند. درنتیجه حاکمیت شرکتی قوی که از طریق رعایت حقوق سهامداران نمود پیدا می‌کند، با نگهداشت سطح پایین وجه نقد همراه است (دیتمار و همکاران، ۲۰۰۳؛ کالچوا و لین[۲۷]، ۲۰۰۴). درنتیجه انتظار بر این است که وجود سهامداران نهادی در شرکت میزان نگهداری وجه نقد را کاهش دهد؛ و این سهامداران به خاطر درصد سهام بالایی که دارند انگیزه نظارتی بیشتری نسبت به سایر سهامداران دارند (مک کائری و همکاران[۲۸]، ۲۰۱۶).

با این حال سرمایه‌گذاران نهادی ممکن است شرکت‌هایی که وجه نقد بیشتری نگهداری می‌کنند را ترجیح دهند. ازکان و ازکان[۲۹] (۲۰۰۴) استدلال می‌کنند که نگهداری وجه نقد، یک عامل با اهمیت در فرصت‌های رشد شرکت است. شرکت های با ذخایر نقدی بیشتر، فرصت های رشد بیشتری دارند (اپلر، ۱۹۹۹). بر مبنای انگیزه های پیشگیرانه برای نگهداشت وجه نقد، وجه نقد یک منبع ارزشمند برای سرمایه‌گذاری در فرصت‌های رشد تجاری در طول دوره عدم قطعیت اقتصادی است (آرندز و همکاران[۳۰]، ۲۰۱۶).

درنتیجه وجود سهامداران نهادی قوی در یک شرکت باعث می‌شود که وجوه نقد در راستای اهداف سرمایه‌گذاری اثربخش نگهداری شود که این امر با وجود قابلیت مقایسه در شرکت تقویت می‌شود، زیرا مقایسه پذیری صورتهای مالی انگیزه‌های فرصت‌طلبانه

www.SID.ir

Archive of SID

برای تگهداشت وجه نقد توسط مدیر را از بین می‌برد (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷). به عبارتی، قابلیت مقایسه صورتهای مالی می تواند خود محصول حاکمیت شرکتی خوب باشد.

پیشینه

اندراوس و همکاران[۳۱] (۲۰۱۸) به بررسی تاثیر ویژگی های کمیته حسابرسی بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی پرداختند. نتایج نشان می‌دهد که اندازه و تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی اثر می گذارد. تاثیر تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی برای شرکت‌هایی که هیئت مدیره کمتر و مستقل و کوچکتر دارند و برای شرکت‌هایی که حسابرس آنها جزو چهارموسسه بزرگ حسابرسی نیستند و نیز برای شرکت‌هایی که مدیرعامل آنها رئیس هیات‌مدیره است، قوی تر می‌باشد.

حبیب و همکاران(۲۰۱۷) تاثیر قابلیت مقایسه صورتهای مالی بر سطح نگهداشت وجه نقد را بررسی کردند. یافته ها حاکی از آن بود که قابلیت مقایسه صورتهای مالی سبب کاهش سطح نگهداشت نقد می‌شود. همچنین این رابطه توسط محدودیت در تامین مالی، کیفیت گزارشگری مالی و حاکمیت شرکتی تحت تاثیر قرار می گیرد.

ساهن[۳۲] (۲۰۱۶) نشان داد که اطلاعات حسابداری قابل‌مقایسه، هزینه جمع‌آوری و پردازش اطلاعات را برای سرمایه‌گذاران و نهادهای قانونی کاهش داده و آنان را قادر می‌سازد تا با مقایسه اطلاعات مالی شرکت موردنظر با سایر شرکت‌های مشابه، دستکاری ارقام حسابداری و اقلام تعهدی شرکت توسط مدیران را بهتر شناسایی نمایند. لذا با افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی شرکت‌ها، مدیران انگیزه کمتری برای اعمال مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی داشته و در مقابل، به مدیریت واقعی سود روی می‌آورند. زیرا ماهیتی قضاوتی‌تر داشته و کشف آن به‌مراتب سخت‌تر است.

www.SID.ir

Archive of SID

احمد و همکاران[۳۳] (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان رابطه بین قابلیت مقایسه و کارایی قیمت سهام به بررسی تأثیر قابلیت مقایسه صورتهای مالی بر خطای قیمت‌گذاری ناشی از ناهنجاری اعلام حسابداری پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که قابلیت مقایسه به عنوان یک ویژگی کیفی منجر می‌شود تا اطلاعات به موقع و به طور کارا در قیمت سهام منعکس شده و در نتیجه قیمت گذاری نادرست سهام کاهش یابد. همچنین آنها نشان دادند که قابلیت مقایسه تاثیر منفی بر ریسک آربیتراژ دارد.

کمپل و یانگ[۳۴] (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان قابلیت مقایسه، مهارت سرمایه‌گذار و اثر انتقالی به بررسی تأثیر قابلیت مقایسه بر شدت واکنش قیمت سهام یک شرکت به تجدید ارائه صورتهای مالی شرکت های هم صنعت پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که با افزایش قابلیت مقایسه چنین واکنشی افزایش می یابد. بدین مفهوم که با افزایش قابلیت مقایسه صورتهای مالی سرمایه‌گذاران از اطلاعات سایر شرکت های هم صنعت بیشتر استفاده می‌کنند. همچنین شواهد گویای آن است که میزان این اثر گذاری تحت تأثیر مهارت سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد.

بروچت و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی با عنوان پذیرش اجباری IFRS و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، نشان دادند که به دلیل افزایش قابلیت مقایسه ناشی از پذیرش IFRS، بازده غیر عادی سهام حول تاریخ معاملات افراد درون سازمانی کاهش یافته است. بدین مفهوم که قابلیت مقایسه دسترسی سرمایه‌گذاران به اطلاعات خاص شرکت ها را افزایش داده است. همچنین نتایج نشان می‌دهد که در مورد شرکت‌هایی که قابلیت مقایسه آنها افزایش بیشتری داشته است، این تأثیر نیز بیشتر بوده است.

دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) نشان دادند که قابلیت مقایسه بیشتر موجب می‌شود که هنگام مقایسه و تجزیه‌وتحلیل اطلاعات مالی شرکت‌ها، نیاز به انجام تعدیلات در اطلاعات کاهش یافته و استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی میزان بیشتری از اطلاعات را با سهولت بیشتر و هزینه کمتر به‌دست آورند.

www.SID.ir

Archive of SID

کیا و صفری (۱۳۹۶)، در پژوهشی تحت عنوان قابلیت مقایسه صورتهای مالی، مدیریت سود تعهدی و مدیریت واقعی سود که با استفاده از اطلاعات ۸۵ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ انجام دادند، دریافتند که قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری، موجب کاهش مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی و در مقابل، افزایش مدیریت واقعی سود می‌شود. به‌بیان‌دیگر، با افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی مدیران روش‌های مدیریت واقعی سود را جایگزین دستکاری اقلام تعهدی می‌کنند.

مهروز و مرفوع (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با آگاهی بخشی قیمت سهام در خصوص سودهای آتی و همچنین نقش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در انعکاس اطلاعات سودهای آتی خاص شرکت و اطلاعات سودهای آتی مربوط به صنعت در قیمت سهام دوره جاری پرداختند. نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و آگاهی بخشی قیمت سهام رابطه مثبت وجود ندارد و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی به انعکاس اطلاعات سودهای آتی مربوط به صنعت و انعکاس اطلاعات سودهای آتی خاص شرکت در قیمت سهام دوره جاری کمک نمی‌کند.

فروغی و قاسم‌زاد (۱۳۹۵) تاثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر همزمانی قیمت سهام را با استفاده از اطلاعات ۸۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ بررسی نمودند. به این نتیجه رسیدند که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر همزمانی قیمت سهام تأثیر منفی و معناداری دارد. همچنین نتایج نشان می‌دهد در شرکت‌هایی با همزمانی کمتر، عدم تقارن اطلاعاتی کمتر است.

حاجها و چناری بوکت(۱۳۹۵) به بررسی ارتباط بین قابلیت مقایسه ی صورتهای مالی با خطر سقوط مورد انتظار (آتی) قیمت سهام در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. یافته ی حاصل از آزمون فرضیه ی پژوهش بیانگر وجود ارتباط معکوس و معنی دار بین قابلیت مقایسه ی صورتهای مالی با خطر سقوط مورد انتظار (آتی) قیمت سهام است. به عبارتی با افزایش قابلیت مقایسه عدم اطمینان، تحلیل نادرست سرمایه‌گذاران و ترس آنها از کاهش بیشتر قیمت ها در دوران پیدایش بحران کاهش می‌یابد.

www.SID.ir

Archive of SID

فروغی و قاسم زاد (۱۳۹۴) تأثیر قابلیت مقایسه به‌عنوان یکی از ویژگی‌های کیفی گزارشگری مالی بر ضریب واکنش سودهای آتی را بررسی نمودند و به این نتیجه رسیدند که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی ضریب واکنش سودهای آتی را افزایش می‌دهد.

فروغی و فرزادی (۱۳۹۲) نشان دادند که از یکسو بین نوع جریان (مثبت یا منفی)های نقدی و سطح نگهداشت وجه نقد شرکت‌ها رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد شرکت، از سوی دیگر و های دارای محدودیت مالی، بدون تأمین‌های در نظر گرفتن نوع جری تمایل‌های نقدیان بیشتری به نگهداشت وجه نقد داشته، سطح بالاتری از مانده وجه نقد را نگهداری می‌کنند.

فرضیه‌ها

با توجه به مطالب مطرح‌شده در مبانی نظری، فرضیه‌ها به شرح زیر تدوین می‌گردد:

فرضیه اول: قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر سطح نگهداشت وجه نقد اثر می‌گذارد.

فرضیه دوم: کیفیت گزارشگری مالی بر رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد تاثیر دارد.

فرضیه سوم: محدودیت در تأمین مالی بر رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد تاثیر دارد.

فرضیه چهارم: حاکمیت شرکتی بر رابطه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و نگهداشت وجه نقد تاثیر دارد.

روش

به دلیل اینکه نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری استفاده شود، ازلحاظ هدف کاربردی است. از سوی دیگر، با توجه به اینکه ارتباط بین دو یا چند متغیر را مورد تحقیق قرار می دهد، از بابت ماهیت و روش، توصیفی و همبستگی می‌باشد و با توجه به اینکه در انجام آن، از داده‌های تاریخی استفاده شده است، می توان آن را از نوع پس رویدادی طبقه بندی نمود. به منظور آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیون چندمتغیره استفاده شده است.

www.SID.ir

Archive of SID

جامعه و نمونه

جامعه آماری این تحقیق از نظر مکانی محدود به شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد و روش نمونه‌گیری حذفی سیستماتیک است و شرکتهایی که دارای شرایط زیر نبوده‌اند، از نمونه آماری کنار گذاشته شده‌اند:

۱ – شرکت مورد نظر از ابتدای سال ۱۳۸۷ تا پایان سال ۱۳۹۶ عضو بورس اوراق بهادار تهران باشد.

۲ – سال مالی شرکت‌ها منتهی به پایان اسفند باشد و در دوره مورد مطالعه سال مالی خود را تغییر داده نباشند.

۳ – جزء بانکها، مؤسسات مالی، شرکتهای سرمایه‌گذاری، هلدینگها، لیزینگ و بیمه نباشند؛

۴– اطلاعات مورد نیاز شرکتها در قلمرو زمانی مذکور در دسترس باشد؛

۵ – شرکت زیان ده نباشد.

۶ – از آنجا که متغیر قابلیت مقایسه صورتهای مالی در سطح صنعت تعریف و محاسبه شده است، لذا تنها صنایعی درنظر گرفته شدند که حداقل ۶ شرکت داشته باشند.

با اعمال محدودیت های فوق، تعداد ۱۳۳ شرکت جهت بررسی فرضیه‌ها انتخاب شده‌اند.

روش گردآوری اطلاعات

روش گردآوری اطلاعات در این تحقیق، روش کتابخانه ای و اسنادکاوی است. داده‌های مورد نیاز جهت اندازه‌گیری متغیرها وآزمون فرضیه‌های تحقیق از سایت کدال، و بانک اطلاعاتی ره آورد نوین به دست آمده‌اند. داده های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار اکسل و پس از طبقه بندی لازم بر اساس متغیرهای مورد بررسی وارد رایانه شده و برای جمع بندی و انجام محاسبات و تجزیه و تحلیل نهایی از نرم‌افزارهای Excell و Eviews نسخه ۹ استفاده شده است.

www.SID.ir

Archive of SID

مدل‌های آزمون فرضیه‌ها

در این پژوهش چهار فرضیه با توجه به اهداف و عنوان تحقیق تدوین شده است. جهت آزمون فرضیه اول تا چهارم به ترتیب از مدل‌های ۱ تا ۴ به شرح زیر که برگرفته از پژوهش حبیب و همکاران (۲۰۱۷) می‌باشد استفاده شده است.

مدل ۱

$$Cash_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 Com_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 Levit + \beta_4 Divid_{i,t} + \beta_5 MB_{i,t} + \beta_6 Cfo_{i,t} + \varepsilon_t$$

مدل ۲

$$Cash_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 Com_{i,t} + \beta_2 FRQ_{i,t} + \beta_3 Com_{i,t} \times FRQ_{i,t} + \beta_4 Size_{i,t} + \beta_5 Lev_{it} + \beta_6 Divid_{i,t} + + \beta_7 Cfo_{i,t} + \varepsilon_t$$

مدل ۳

$$Cash_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 Com_{i,t} + \beta_2 \mathrm{Cons}_{i,t} + \beta_3 Com_{i,t} \times \mathrm{Cons}_{i,t} + \beta_4 Size_{i,t} + \beta_5 Lev_{it} + \beta_6 Divid_{i,t} + \beta_7 Cfo_{i,t} + \varepsilon_t$$

مدل ۴

$$Cash_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 Com_{i,t} + \beta_2 Inst_{i,t} + \beta_3 Com_{i,t} \times Inst_{i,t} + \beta_4 Size_{i,t} + \beta_5 Lev_{it} + \beta_6 Divid_{i,t} + \beta_7 Cfo_{i,t} + \varepsilon_t$$

که در این مدل‌ها:

Cash: وجه نقد و سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت تقسیم بر جمع دارایی‌ها

Com: قابلیت مقایسه صورتهای مالی:

متغیر مستقل پژوهش حاضر، قابلیت مقایسه صورتهای مالی است که برای اندازه‌گیری آن از مدل دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده شده است. براساس این مدل، سیستم حسابداری یک شرکت به عنوان تابعی در نظر گرفته می‌شود که رویدادهای اقتصادی (بازده سهام) را به گزارش‌های مالی (سود حسابداری) تبدیل می کند. به طوری‌که، هرچه تابع حسابداری دو شرکت شباهت بیشتری با هم داشته‌باشد، قابلیت مقایسه صورتهای مالی

www.SID.ir

Archive of SID

آنها بیشتر خواهد بود. با استفاده از این معیار برای محاسبه قابلیت مقایسه بین دو شرکت i و j، ابتدا مدل رگرسیونی زیر برای هر شرکت - سال و با استفاده از داده‌های سری زمانی دوره سه ساله (۱۲ فصل) اخیر برآورد می‌شود؛

$$Earning_{it} = \alpha_i + \beta_i Earning_{it} + \varepsilon_t \quad \text{رابطه۱}$$

که در آن؛ Earning؛ سود خالص فصلی تقسیم بر ارزش بازار ابتدای دوره سهام شرکت و Return؛ بازده سهام فصلی شرکت است.

ضرایب برآوردشده از رابطه (۱) معرف تابع حسابداری شرکت است که رویدادهای اقتصادی (بازده) را به گزارش حسابداری (سود) تبدیل می‌کند. یعنی β_i و α_i نشان دهنده تابع حسابداری شرکت i و ضرایب β_j و α_j, معرف تابع حسابداری شرکت j است. شباهت بین تابع حسابداری دو شرکت، میزان قابلیت مقایسه بین دو شرکت را نشان می‌دهد. لذا برای برآورد تفاوت بین تابع و عملیات حسابداری دو شرکت i و j، در هر سال از طریق رابطه های زیر سود شرکت i به طور جداگانه یکبار با استفاده از تابع حسابداری خود شرکت i و یکبار با استفاده از تابع حسابداری شرکت j اما با بازده خود شرکت i (رویداد مشابه)، برای دوره زمانی مشابه با دوره زمانی رابطه ۷ پیش‌بینی می‌شود؛

$$E(Earning)_{iit} = \alpha_i + \beta_i Return_{i,t} \quad \text{رابطه۲}$$

$$E(Earning)_{ijt} = \alpha_j + \beta_j Return_{i,t} \quad \text{رابطه۳}$$

در رابطه فوق؛ $E(Earning)_{iit}$ سود پیش‌بینی شده شرکت j در دوره t با استفاده از تابع حسابداری شرکت i و

$E(Earning)_{i,t}$ سود پیش‌بینی شده شرکت i در دوره t با استفاده از تابع حسابداری شرکت j می‌باشد.

پس از محاسبه مقادیر فوق، میانگین تفاوت در مقادیر سود پیش‌بینی شده بیانگر تفاوت در تابع حسابداری دو شرکت است. لذا قرینه آن، میزان شباهت و قابلیت مقایسه بین دو شرکت را به شرح رابطه زیر نشان می‌دهد؛

$$ComAcc_{ijt} = \frac{-1}{12}\sum_{t-11}^{t}\left|E(Earning)_{i,t} - E(Earning)_{ijt}\right| \quad \text{رابطه ۴}$$

www.SID.ir

Archive of SID

در رابطه فوق، $CompAcc_{i,t}$ قابلیت مقایسه صورتهای مالی بین دو شرکت i و j در سال t است. به طریق مشابه، برای هر سال و برای هر جفت شرکت i با شرکت های j عضو یک صنعت، معیار $CompAcc_{ijt}$ محاسبه شده و سپس میانه مقادیر محاسبه شده برای شرکت i در سال t به عنوان معیار قابلیت مقایسه خاص شرکت $(COM)_{i,t}$ تعریف می‌شود.

FRQ: کیفیت گزارشگری مالی است که از باقیمانده مدل کوتاری و همکاران۳۵ (۲۰۰۵) به دست می‌آید:

$$Accrual_{i,t}=\alpha_0+\beta_1 PPE_{i,t}+\beta_2 \Delta Sale_{i,t}+\beta_3 ROA_{i,t}+\varepsilon_t$$ رابطه ۵

که در این مدل:

Accrual: جمع اقلام تعهدی

ΔSale: درصد تغییرات فروش شرکت

PPE: اموال ماشین‌آلات و تجهیزات

ROA: بازده دارایی

Const: بیانگر محدودت در تأمین مالی است.

در این تحقیق برای محاسبه محدودیت در تامین مالی از شاخص KZ استفاده شده است. بر این اساس، شرکت‌هایی که از این شاخص بیشترین مقدار را داشته باشند، شرکت‌هایی با بیشترین محدودیت در تأمین مالی شناخته می‌شوند. تهرانی و حصارزاده(۱۳۸۸) شاخص مذکور را با توجه به فضای اقتصادی ایران ارائه کرده اند که به شرح رابطه ۶ می‌باشد.

$$KZIR = 17/330- 37/486G- 15/216 Div +3/139 Lev-1/420Q\text{-}Tobin$$ رابطه ۶

که در آن:

KZ : شاخص محدودیت در تامین مالی Cfo:جریانات نهایی تقسیم بر کل دارایی‌ها

www.SID.ir

Archive of SID

Q- Tobin: شاخص کیو توبین Lev:نسبت بدهی بر کل دارایی‌ها

Div: سود تقسیمی بر کل دارایی‌ها Cash:وجه نقد به علاوه سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت تقسیم بر جمع دارایی‌ها

در ادامه پس از محاسبه مدل بالا برای هر سال- شرکت از KZهای نمونه آماری پنجک گرفته و پس از آن سال- شرکت هایی که در پنجک چهارم و پنجم قرار بگیرند، شرکت‌های دارای محدودیت در تامین مالی هستند.

Inst: بیانگر درصد سهام نگهداری شده توسط سهامداران نهادی است که در این متغیر به عنوان نماینده ای برای متغیر حاکمیت شرکتی درنظر گرفته شده است.

سرمایه‌گذاران نهادی شامل بانک‌ها وبیمه‌ها، هلدینگ‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق بازنشستگی، شرکت تامین سرمایه و صندوق های سرمایه‌گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمانها و نهادهای دولتی و عمومی، شرکت‌های دولتی، اعضای هیات مدیره و مدیران ناشر یا اشخاصی که کارکرد مشابه دارند می باشند.

Size: لگاریتم ارزش دارایی‌ها.

Lev: اهرم مالی.

Divid: اگر شرکت سود تقسیم کرده باشد ۱عدد در غیر این صورت صفر.

Cfo: جریان نقد عملیاتی تقسیم بر مجموع دارایی ها.

آمار توصیفی

جدول ۱، نتایج آمار توصیفی و شمای کلی متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد. در این جدول اطلاعات مربوط به میانگین، میانه، بیشترین، کمترین و انحراف معیار کلیه متغیرها ارائه شده است.

www.SID.ir

Archive of SID

جدول ۱. نتایج آمار توصیفی

متغیرها	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
CASH	۰/۰۵۸	۰/۰۳۶	۰/۵۱۵	۰/۰۰۰۲۷	۰/۰۷۰
COM	-۰/۱۸۱	۰/۰۵۹	-۰/۰۰۱	-۱/۳۹۸	/۰۲۲۹
SIZE	۱۳/۹۴۲	۱۳/۷۴۱	۱۹/۳۷۴	۹/۰۳۴	۱/۵۴۳
LEV	۰/۵۹۹	۰/۶۱۱	۰/۹۵۱	۰/۰۹۰	۰/۱۸۲
DIVID	۰/۷۷۸	۱/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۴۱۵
CFO	۰/۱۲۶	۰/۱۰۷	۱/۸۲۳	-۰/۳۸۷	۰/۱۳۹
FRQ	۰/۰۰۱	۰/۰۰۶	۰/۴۳۲	-۰/۴۴۶	۰/۱۰۳
CONS	۰/۴۰۰	۰/۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۴۹۰
Inst	۰/۶۱۸	۰/۵۸۱	۰/۹۹	۰/۰۱۵	۰/۳۱۶

میانگین، اصلی‌ترین شاخص مرکزی بوده و متوسط داده‌ها را نشان می‌دهد به‌طوری‌که اگر داده‌ها بر روی یک محور به‌صورت منظم ردیف شوند، مقدار میانگین دقیقاً نقطه تعادل یا مرکز ثقل توزیع قرار می‌گیرد. به‌طور مثال میانگین متغیر کیفیت گزارشگری مالی(FRQ) ۰/۰۰۱ است . همچنین میانگین متغیر مالکیت نهادی(inst) تقریبا ۰/۶۲ است که نشان دهنده این امر است که میزان مالکیت سهامداران نهادی در شرکت های مورد مطالعه در طی دوره زمانی ۱۰ ساله به‌طور میانگین ۰/۶۲ درصد بوده است. میانه متغیر اهرم مالی(LEV) ۰.۵۸ است که نشان می‌دهد حدود نیمی از شرکت‌های موردمطالعه بیشتر از ۵۸ درصد دارایی ها وام اخذ کرده اند و نیمی کمتر از این میزان دارای وام بوده اند.

آماره انحراف معیار به منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده ها بکار گرفته می‌شود. با بررسی معیارهای مذکور می توان اظهار داشت که داده‌های مربوط به متغیرهای مستقل و وابسته از توزیع نرمال برخوردار هستند زیرا، متغیرها دارای حداقل فاصله از ارزش ارائه شده برای کشیدگی می باشند البته داده ها در سطح ۱ درصد داده های پرت حذف شده‌اند.

www.SID.ir

Archive of SID

آزمون F لیمر (بررسی همسانی عرض از مبدأهای مقاطع)

برای انتخاب بین روش‌های داده‌های تابلویی و داده‌های تلفیقی، از آزمون F لیمر استفاده‌شده است. فرض صفر و فرض مقابل برای آزمون F لیمر به شرح زیر می‌باشد:

Ho: روش داده‌های تلفیقی (یکسان بودن عرض از مبدأها)

H1: روش داده‌های تابلویی (ناهمسانی عرض از مبدأها)

جدول ۲ نتایج آزمون چاو (آماره F) مربوط به فرضیه‌های یادشده را در مورد مدل تحقیق نشان می‌دهد.

جدول ۲. نتایج آزمون چاو فرضیه اول

مدل	آماره *F*	سطح معناداری	نتیجه (مدل مناسب)
مدل ۱(فرضیه اول)	۱/۵۲	۰/۰۰	مدل داده‌های تابلویی
مدل ۲(فرضیه دوم)	۱/۲۲	۰/۰۰	مدل داده‌های تلفیقی
مدل ۳(فرضیه سوم)	۱/۱۴	۰/۰۰	مدل داده‌های تابلویی
مدل ۴(فرضیه چهارم)	۱/۴۸	۰/۰۰	مدل داده‌های تابلویی

همان‌گونه که در جدول ۲ دیده می‌شود در سطح اطمینان ۹۵ درصد، برای مدل فرضیات ۱،۲، ۳ و ۴ فرض صفر مبنی بر برابری همه اثرات خاص شرکت‌ها رد شده است و بنابراین باید از روش داده‌های تابلویی استفاده کرد.

آزمون هاسمن[۳۵] (انتخاب بین مدل اثرات ثابت و تصادفی)

آماره آزمون هاسمن که برای تشخیص ثابت یا تصادفی بودن تفاوت های واحدهای مقطعی محاسبه می شود دارای توزیع کای- دو با درجه آزادی برابر با تعداد متغیرهای مستقل است. فرض صفر و فرض مقابل برای آزمون هاسمن به شرح زیر می‌باشد:

Ho: روش اثرات تصادفی

H1: روش اثرات ثابت

www.SID.ir

Archive of SID

جدول ۳. نتایج آزمون هاسمن

شماره مدل	آماره χ^2	سطح معناداری	نتیجه
مدل ۱(فرضیه اول)	۶۴/۲۴	۰/۰۰	مدل اثرات ثابت
مدل ۲(فرضیه دوم)	۴۹/۹۱	۰/۰۰	مدل اثرات ثابت
مدل ۳(فرضیه سوم)	۶۴/۸۴	۰/۰۰	مدل اثرات ثابت
مدل ۴(فرضیه چهارم)	۶۲/۷۹	۰/۰۰	مدل اثرات ثابت

نتایج به‌دست‌آمده از آزمون هاسمن که در جدول شماره ۳ ارائه‌شده است، نشان می‌دهد که سطح معناداری در هر ۴ مدل کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد که دال بر رد فرضیه صفر و انتخاب روش اثرات ثابت است.

نتایج مدل اول تحقیق(فرضیه اول):

جدول ۴ . نتایج فرضیه اول

متغیر	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	t آماره	t احتمال آماره
C	۰/۰۷۹	۰/۰۳۰	۲/۶۳۶	۰/۰۰۸
COM	-۰/۰۶۷	۰/۰۱۱	-۶/۱۲۴	۰/۰۰۰
Size	۰/۰۰۰	۰/۱۳۴	۰/۵۲۳	۰/۶۰۰
lev	۰/۰۸۴	۰/۰۰۵	۰/۶۲۶	۰/۵۳۱
Divid	۰/۰۱۲	۰/۰۱۹	۲/۴۶۳	۰/۰۱۳
CFO	/۰۷۰		۳/۵۹۶	۰/۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۰۲۱			F ۴۴/۳۳ آماره	
دوربین واتسون ۲/۰۷			احتمال آماره F ۰/۰۰	

همان‌طور که در جدول شماره ۴ مشخص است مقدار معنی‌داری آماره F کمتر از ۵ درصد است که بیانگر معنی‌داری کل مدل رگرسیون می‌باشد؛ و مقدار ضریب تعیین مدل

www.SID.ir

Archive of SID

در حدود ۲۱ درصد است که نشانگر میزان تعیین تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل است؛ و نتایج آزمون خودهمبستگی (دوربین واتسون) برابر با ۲.۰۷ است که نشان‌دهنده عدم خودهمبستگی بین متغیرهای مستقل می‌باشد؛ و نتایج آزمون هم خطی و ناهمسانی واریانس هم دلیل بر نبود این مشکلات در مدل دارد؛ اما به‌منظور آزمون فرضیه اول تحقیق، با توجه به ضریب قابلیت مقایسه که منفی و با توجه به سطح معنی‌داری آن‌که در سطح ۵ درصد خطا معنی‌دار است این امر گویای آن است که قابلیت مقایسه صورتهای مالی بر سطح نگهداری وجه نقد تاثیر معکوس و معناداری دارد. به‌عبارت‌دیگر هرچه قابلیت مقایسه بیشتر می‌شود میزان نگهداشت وجه نقد کمتر می‌شود. با این نتیجه فرضیه اول تحقیق رد نمی‌شود.

نتایج مدل دوم (فرضیه دوم):

جدول ۵ . نتایج مدل ۲ برای فرضیه دوم

متغیر	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	t آماره	t احتمال آماره
C	۰/۰۵۷	۰/۰۱۷	۳/۳۲۰	۰/۰۰۹
COM	۰/۰۷۰	۰/۰۲۱	-۳/۳۲۷	۰/۰۰۹
FRQ	۰/۳۲۰	۰/۰۳۵	-۹/۰۷۲	۰/۰۰۰
COM× FRQ	۰/۰۷۲	/۰۱۰	-۶/۹۹۸	۰/۰۰۰
Size	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۲۸۱	۰/۷۷۸
lev	۰/۰۸۳	۰/۰۷۳	۱/۱۴۳	۰/۲۵۳
Divid	۰/۰۱۱	۰/۰۰۴	۲/۴۸۳	۰/۰۱۳
CFO	۰/۰۶۹	۰/۰۱۸	۳/۷۴۶	۰/۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۲۲		F ۳۶/۱۲ آماره		
دوربین واتسون ۲/۱۱		F۰/۰۰۰ احتمال آماره		

همان‌طور که در جدول شماره ۵ مشخص است مقدار معنی‌داری آماره F کمتر از ۵ درصد است که بیانگر معنی‌داری کل مدل رگرسیون می‌باشد؛ و مقدار ضریب تعیین مدل

www.SID.ir

Archive of SID

در حدود ۲۲ درصد است که نشانگر میزان تعیین تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل است؛ و نتایج آزمون خودهمبستگی (دوربین واتسون) برابر با ۲/۱۱ است که نشان‌دهنده عدم خودهمبستگی بین متغیرهای مستقل می‌باشد؛ و نتایج آزمون هم خطی و ناهمسانی واریانس هم دلیل بر نبود این مشکلات در مدل دارد؛ اما به‌منظور آزمون فرضیه دوم تحقیق، با توجه به ضریب قابلیت مقایسه که منفی و با توجه به معنی‌داری آن‌که در سطح ۵ درصد خطا معنی‌دار است این امر نشان‌دهنده رابطه منفی و معنادار بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداری وجه نقد است. به‌عبارت‌دیگر هرچه قابلیت مقایسه بیشتر می‌شود میزان نگهداشت وجه نقد کمتر می‌شود. همچنین سطح معنی داری ضریب ضرب متقابل کیفیت گزارشگری مالی در قابلیت مقایسه صورتهای مالی، کمتر از ۵ درصد است. با این نتیجه می توان گفت کیفیت گزارشگری مالی بر رابطه بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداری وجه نقد اثر دارد. درنتیجه فرضیه دوم تحقیق رد نمی‌شود.

نتایج مدل سوم (فرضیه سوم):

جدول ۶. نتایج مدل ۳ برای فرضیه سوم تحقیق

متغیر	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	t آماره	t احتمال آماره
C	۰/۱۰۵	۰/۰۲۹	۳/۵۹۱	۰/۰۰۰
COM	-۰/۰۵۰	۰/۰۰۵	-۹/۱۴۰	۰/۰۰۰
CONS	۰/۰۴۵	۰/۰۱۹	۲/۳۹۹	۰/۰۱۶
COM× CON	۰/۰۵۱	۰/۰۱۵	۳/۲۳۹	۰/۰۰۰
Size	۰/۲۰۶	۰/۰۹۷	۲/۱۱۷	۰/۰۳۶
lev	۰/۰۴۳	/۰۱۰	۳/۹۲۲	۰/۰۰۰
Divid	۰/۰۰۵	۰/۰۰۴	۱/۰۴۶	۰/۲۹۵
CFO	۷/۷۰۸	۳/۵۹۱	۲/۱۴۵	۰/۰۳۲
ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۲۶			F آماره ۴/۳۵۷	
دوربین واتسون ۲/۳۹			F۰.۰۰ احتمال آماره	

www.SID.ir

Archive of SID

همان‌طور که در جدول شماره ۶ مشخص است مقدار معنی‌داری آماره F کمتر از ۵ درصد است که بیانگر معنی‌داری کل مدل رگرسیون می‌باشد؛ و مقدار ضریب تعیین مدل در حدود ۲۶ درصد است که نشانگر میزان تعیین تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل است؛ و نتایج آزمون خودهمبستگی (دوربین واتسون) برابر ۲/۳۹ است که نشان‌دهنده عدم خودهمبستگی بین متغیرهای مستقل می‌باشد؛ و نتایج آزمون هم خطی و ناهمسانی واریانس هم دلیل بر نبود این مشکلات در مدل دارد؛ اما به‌منظور آزمون فرضیه سوم تحقیق، با توجه به ضریب قابلیت مقایسه که منفی و با توجه به معنی‌داری آن‌که در سطح ۵ درصد خطا معنی‌دار است این امر نشان‌دهنده رابطه منفی و معنادار بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداشت وجه نقد است. همچنین سطح معنی داری ضریب ضرب متقابل محدودیت در تامین مالی در قابلیت مقایسه صورتهای مالی، کمتر از ۵ درصد است. با این نتیجه می توان گفت محدودیت در تامین مالی بر رابطه بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداری وجه نقد اثر دارد. درنتیجه فرضیه سوم تحقیق رد نمی‌شود.

نتایج مدل چهارم (فرضیه چهارم):

جدول ۷ . نتایج مدل ۴ برای فرضیه چهارم تحقیق

متغیر	ضریب برآوردی	خطای استاندارد	t آماره	t احتمال آماره
C	۰/۰۷۹	۰/۰۳۰	۲/۶۴۰	۰/۰۰۸
COM	-۰/۰۸۶	۰/۱۳۵	-۰/۶۴۱	۰/۵۲۱
Inst	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۷	-۰/۲۲۶	۰/۸۲۱
COM× Inst	-۰/۰۰۴	۰/۰۲۶	-۰/۱۹۱	۰/۸۴۸
Size	۶/۸۵۸	۰/۸۹۱	-۷/۶۹۱	۰/۰۰۰
lev	-۰/۰۶۷	۰/۰۱۱	-۵/۹۶۴	۰/۰۰۰
Divid	۰/۰۱۲	۰/۰۰۵	۲/۴۶۰	۰/۰۱۴
CFO	۰/۰۷۰	۰/۰۱۹	۳/۵۵۱	۰/۰۰۰
ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۲۵		F آماره ۱۰/۴۴		
دوربین واتسون ۲/۳۱		F۰/۰۰ احتمال آماره		

www.SID.ir

Archive of SID

همان‌طور که در جدول شماره ۷ مشخص است مقدار معنی‌داری آماره F کمتر از ۵ درصد است که بیانگر معنی‌داری کل مدل رگرسیون می‌باشد؛ و مقدار ضریب تعیین مدل در حدود ۲۵ درصد است که نشانگر میزان تعیین تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل است؛ و نتایج آزمون خودهمبستگی (دوربین واتسون) برابر ۲/۳۱ است که نشان‌دهنده عدم خودهمبستگی بین متغیرهای مستقل می‌باشد؛ و نتایج آزمون هم خطی و ناهمسانی واریانس هم دلیل بر نبود این مشکلات در مدل دارد؛ اما به‌منظور آزمون فرضیه تحقیق، با توجه به ضریب قابلیت مقایسه که منفی و با توجه به معنی‌داری آن‌که در سطح ۵ درصد خطا معنی‌دار نیست، این امر نشان‌دهنده رابطه منفی غیرمعنادار بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداشت وجه نقد است. همچنین معنی داری ضریب ضرب متقابل سهامداران نهادی در قابلیت مقایسه صورتهای مالی، بیشتر از ۵ درصد است و به عبارت دیگر، سهامداران نهادی بر رابطه بین قابلیت مقایسه و سطح نگهداری وجه نقد اثر ندارد. درنتیجه فرضیه چهارم تحقیق رد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه توسعه اقتصادی بر پایه دسترسی به منابع مالی برای سرمایه‌گذاری استوار می‌باشد. این در حالی است که تصمیم گروه‌های مختلف در خصوص سرمایه‌گذاری به‌نوبه خود به وجود یک سیستم اطلاعاتی مناسب بستگی دارد. استانداردهای حسابداری ایران کمک شایانی در افشای اطلاعات برای تصمیم‌گیری‌های صحیح و آگاهانه گروه‌های مختلف بخصوص سرمایه‌گذاران دارند. به‌هرحال، اطلاعاتی که برای سرمایه‌گذاران و سایرین بااهمیت است، باید به نحو مطلوب ارائه گردد تا در تصمیم‌گیری آنان مفید واقع شود. ازآنجایی‌که سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان دو گروه اصلی برون‌سازمانی اطلاعات مالی بشمار می‌روند و فراهم کردن اطلاعات مربوط برای این دو گروه یکی از رسالت‌های اصلی مدیریت و سیستم‌های حسابداری می‌باشد لذا تصمیمات سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان و استفاده آن‌ها از اطلاعات دارای گستردگی بسیار بیشتری

www.SID.ir

Archive of SID

نسبت به سایر گروه‌های خارجی می‌باشد و به همین دلیل تصمیمات آن‌ها دارای تأثیرات عمده‌ای در تخصیص منابع اقتصادی یک کشور است و توجه ویژه به نوع نیازهای اطلاعاتی این افراد ضرورت دارد. بنابراین گزارشگری مالی باید طبق استانداردهای حسابداری ایران اطلاعاتی فراهم سازد که برای سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان بالفعل و بالقوه و سایر استفاده‌کنندگان در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری و اعطای اعتبار و سایر تصمیمات مشابه مفید واقع شود.

یکی از بحث‌برانگیزترین موضوع‌های مدیریت مالی، مدیریت وجه نقد است. چگونگی به کار گرفتن منابع شرکت و به‌ویژه وجوه داخلی، تصمیمی مهم در تضاد بین سهامداران و مدیران است. مدیران با انتخاب ترکیب مناسبی از دارایی‌ها و بدهی‌ها سعی دارند تا به هدف حداکثر کردن ارزش سهام شرکت برسند.

لذا در این تحقیق سعی شده که تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی به‌عنوان یک ویژگی کیفی بر سطح نگهداشت وجه نقد سنجیده شود. بدین منظور از داده‌های شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۳۸۷ -۱۳۹۶ استفاده شد و نتایج تحقیق بر اساس الگوهای رگرسیونی حبیب و همکاران (۲۰۱۷) نشان‌دهنده اثر منفی و معنادار قابلیت مقایسه بر سطح نگهداشت وجه نقد است. به‌عبارت‌دیگر هرچه قابلیت مقایسه بیشتر می‌شود میزان نگهداشت وجه نقد کمتر می‌شود. هم‌چنین اثرات حاکمیت شرکتی، محدودیت در تأمین مالی و کیفیت گزارشگری مالی بر رابطه بین قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد سنجیده شد. نتایج این امر گویای آن است که کیفیت گزارشگری مالی و نیز محدودیت در تامین مالی بر رابطه قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد اثر می گذارد. درنتیجه فرضیه دوم و سوم تحقیق رد نمی‌شود. از طرفی بتابر یافته ها، فرضیه چهارم تحقیق مبنی بر ثاثیر حاکمیت شرکتی بر رابطه قابلیت مقایسه صورتهای مالی و سطح نگهداشت وجه نقد رد می‌شود. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق، حبیب و همکاران (۲۰۱۷)، مک کائری و

www.SID.ir

Archive of SID

همکاران (۲۰۱۶)، پترسون (۲۰۱۵)، باتاچریا و همکاران (۲۰۱۳)، دفرانکو (۲۰۱۱) وپاول وفرناندز (۲۰۱۰)، هم‌راستا است.

در فرآیند انجام پژوهش علمی، مجموعه شرایطی وجود دارد که خارج از کنترل محقق است ولی به طور بالقوه می تواند نتایج پژوهش را تحت تاثیر قرار دهد. یکی از مهمترین محدودیت این پژوهش عدم کنترل بعضی از عوامل موثر بر نتایج تحقیق از جمله تاثیر متغیرهایی نظیر عوامل اقتصادی، شرایط سیاسی، وضعیت اقتصاد جهانی، قوانین و مقررات و... است که خارج از دسترس محقق بوده و ممکن است بر بررسی روابط اثرگذار باشد. محدودیت بعدی مربوط به بحث تنوع در روش های عملیاتی کردن متغیرها می‌باشد که ممکن است منجر به دست‌یابی به نتایج متفاوتی گردد، به عنوان مثال برای عملیاتی کردن متغیر قابلیت مقایسه صورتهای مالی می توان از مدل کاسگینو و گاسن(۲۰۱۵) استفاده کرد.

در کل نتایج این پژوهش سودمندی قابلیت مقایسه را در بازار سرمایه نشان می‌دهد. لذا به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌شود در راستای تخصیص کارآمد سرمایه‌گذاری ها، در تصمیمات خود به بحث قابلیت مقایسه توجه بیشتری کنند. همچنین به مدیران واحدهای تجاری و تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری توصیه می‌شود که برای کمک به سرمایه‌گذاران در ارزیابی عملکرد شرکت ها به بهبود قابلیت مقایسه صورتهای مالی توجه نمایند. با توجه به عدم رد فرضیه دوم پژوهش، به سازمان بورس و کمیته‌ی تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی و سازمان حسابرسی پیشنهاد می‌شود در جهت تدوین آیین‌نامه‌ها و ایجاد استانداردها و بسترهای قانونی، برای تشویق شرکت‌ها به توجه بیشتر و بهتر به گزارشگری و کیفیت آن اقدام کنند و اطلاعات مربوط به این مقوله را به‌طور کارآمد سازمان‌دهی کنند. در نهایت به مدیران و مسئولان مالی شرکت ها توصیه می‌شود بر پیامدهای منفی محدودیت های تامین مالی توجه بیشتری نمایند و جهت رفع آن اقدامات لازم را مبذول دارند.

با انجام هر تحقیق، راه به سوی مسیر جدیدی باز می‌شود و ادامه راه مستلزم انجام

www.SID.ir

Archive of SID

تحقیق های دیگری است. انجام پژوهش منجر به ارائه پیشنهادهایی جهت انجام پژوهش هایی در زمینه های زیر گردید:

پیشنهاد می‌شود این پژوهش، به‌صورت مقایسه‌ای بین شرکت‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار انجام شود. در این پژوهش از معیار دیفرانکو و همکاران(۲۰۱۱) برای اندازه گیری قابلیت مقایسه صورتهای مالی استفاده شده است. پیشنهاد می‌شود در پژوهش آتی از سایر معیارهای اندازه گیری قابلیت مقایسه صورتهای مالی همچون مدل کاسگینو و گاسن(۲۰۱۵) استفاده شود. پیشنهاد می گردد تحقیقی مشابه در صنایع خاص مانند شرکت های سرمایه‌گذاری و هلدینگ‌ها انجام شود.

یادداشت

1-De Franco et a.
2- Kim et al.
3- Chen et al.
4- Chen et al.
5- Horton et al.
6- Lang et al.
7- Barth et al.
8 Brochet et al
9- Kim et al.
10- Habib et al
11- Pál and Ferrando.
12 Sun et al.
13- Peterson et al.
14- Kusnadi
15- Dittmar, A.Smith
16- Harford
17- Accounting Principles Board
18- Financial Accounting Standards Board (FASB)
theory 19- trade-off
20- pecking order theory
21- agency motive
22- Jensen
23- Opler et al.
24- Bhattacharya et al.
25- Bhattacharya et al.
26- Fazzari et al.
27- Almeida et al.
28-Chung et al.
29- Kalcheva and Lins
30- McCahery et al.
31- Ozkan and Ozkan
32- Ahrends et al.
33- Endrawes
34- Sahen
35- Ahmed et al.
36- Campbel and yung
35- Kothari et a l.
36-Hausman

www.SID.ir

Archive of SID

منابع

حاجیها، زهره و چناری بوکن، حسن(۱۳۹۵)، قابلیت مقایسه صورتهای مالی و خطر سقوط مورد انتظار قیمت سهام، *دانش مالی تحلیل اوراق بهادار*، سال ۱۱، شماره ۳۹، صص ۳۷-۴۹

فروغی، داریوش و فرزادی، سعید (۱۳۹۲). تأثیر بررسی‌های نقدی به تغییرات جریان ر سطح نگهداشت وجه نقد با در نظر گرفتن محدودیت تأمین مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. *مدیریت دارایی و تأمین مالی*. سال ۲، شماره ۴، صص ۳۶-۲۱.

فروغی، داریوش و قاسم زاد، پیمان (۱۳۹۴). تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر ضریب واکنش سودهای آتی. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی* سال چهارم، شماره ۲۲، صص ۵۰۰-۴۷۹.

فروغی، داریوش و قاسم زاد، پیمان (۱۳۹۵). تأثیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر همزمانی قیمت سهام. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، سال اول، شماره ۸، صص ۵۴-۳۹.

کیا، علی و صفری گرایلی، مهدی. (۱۳۹۶). قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، مدیریت سود تعهدی و مدیریت واقعی سود. *دانش حسابداری مالی*. سال ۴، شماره ۲،صص ۱۳۷-۱۱۵.

مهرورز، فاطمه و مرفوع، محمد(۱۳۹۵)، رابطه بین قابلیت مقایسه صورتهای مالی باآگاهی بخشی قیمت سهام در خصوص سودهای آتی، *مطالعات تجربی حسابداری* مالی، سال ۱۲، شماره ۴۹، صص ۸۳-۱۱۰

Barth, M. E.,R. Landsman, W.,H. Lang, M., &D. Williams, C. (2013). Effects on Comparability and Capital Market Benefits of Voluntary Adoption of IFRS by US Firms: Insights from Voluntary Adoption of IFRS by non-US Firms. Working Paper.Stanford University, University of North Carolina at Chapel Hill, and University of Michigan. available at: http://ssrn.com/abstract=2196247

Bhattacharya, N., Desai, H., Venkataraman, K., 2013. Does Earnings Quality Affect Information Asymmetry? Evidence from Trading Costs. Contem. Account. Res. 30, 482–516

Brochet, F., D. Jagolinzer, A., &J. Riedl, E. (2012). Mandatory IFRS Adoption and Financial Statement Comparability. Contemporary

www.SID.ir

Archive of SID

Accounting Research (forthcoming). Harvard Business School Accounting & Management . Available at SSRN:http://ssrn.com/abstract=1819482.

Campbell, J. , & Yeung, P.E.(2013). Does Stock Price Contagion Reflect the Information in Earnings Management Contagion? Working Paper. University of Georgia and Cornell University.

Chen, C., Huang, A.G., Jha, R., 2012. Idiosyncratic Return Volatility and the Information Quality Underlying Managerial Discretion. J. *Fin. Quant. Anal*. 47, 873–899.

Chen, C.-W., W. Collins, D.,Kravet, T., &D. Mergenthaler, R. (2013). Financial Statement Comparability and the Efficiency of Acquisition

Chung.R et al. (2009).Institutional Monitoring and Opportunistic Earnings Management. Available on line at www.sciencedirect.com, pp29 -48.

De Franco, G. S. Kothari, and R. Verdi. (2011). The Benefits of Financial Statement Comparability. *Journal of Accounting Research*, 49؛895–931.

Dittmar, A., Mahrt-Smith, J., 2007. Corporate Governance and the Value of Cash Holdings. J. Fin. Econ. 83, 599–634.

FASB (Financial Accounting Standards Board). 2010. Statement of Financial Accounting Concepts No. 8. Conceptual Framework for Financial Reporting, Chapter 1, the Objective of General Purpose Financial Reporting, and Chapter 3, Qualitative Characteristics of Useful Financial Information. Norwalk, CT؛ FASB

Habib, A. Hasan, M. M. & Alhadi, A. K. (2017). Financial Statement Comparability and Corporate Cash Holdings. *Journal of Contemporary Accounting & Economics* 13 (2017) 304–321

Harford, J., Li, K., Zhao, X., 2008. Corporate Boards and the Leverage and Debt Maturity Choices. *Int. J. Cor*. Gov. 1, 3–27.

Horton, J., Serafeim, G., & Serafeim, I. (2013). Does Mandatory IFRS Adoption Improve the Information Environment?. *Contemporary Accounting Research*, 30 (1) , 388-423.

Jensen, M.C., 1986. Agency Cost of Free Cash Flow, Corporate Finance, and Takeovers. *Am. Econ. Rev*. 76, 323–329.

Kalcheva, I. Lins, K.V. (2004).. International Evidence on Cash Holdings and Expected Managerial Agency Problems. ECGI. Finance Working Paper, 42

Kim, J.B., Li, L., Lu, L.Y., Yu, Y., 2016. Financial Statement Comparability and Expected Crash Risk. *Journal of accounting and economics*. 61, 294–312.

www.SID.ir

Archive of SID

Kothari, S. P. A. J. Leone, C. E. Wasley, (2005), "Performance Matched Discretionary Accruals Measures", *Journal of accounting and economics*, Vol. 39, PP. 163 -197.

Kusnadi, Y., 2011. Do Corporate Governance Mechanisms Matter for Cash Holdings and Firm Value? *Pac.-Bas. Fin. J.* 19, 554–570.

Lang, M. H., G. Maffett, M., & L. Owens, E. (2010). Earnings Comovement and Accounting Comparability: The Effects of Mandatory IFRS Adoption. Working Paper. University of North Carolina at Chapel Hill, and University of Rochester. available at: http://ssrn.com/abstract=1676937

McCahery, J.A., Sautner, Z., Starks, L.T., 2016. Behind the Scenes: the Corporate Governance Preferences of Institutional Investors. *J. Fin*. 71, 2905–2932.

Medhat Endrawes , Zhuoan Feng , Meiting Lu,Yaowen Shan(2018), Audit Committee Characteristics and Financial Statement Comparability, *Accounting & Finance*, 98, 1–35.

Opler, T. Pinkowitz L. Stulz R. and Williamson R. (1999). The Determinants and Implications of Cash Holdings, *Journal of Financial Economics*, 52, 3–46.

Ozkan, A., Ozkan, N., 2004. Corporate Cash Holdings: An Empirical Investigation of UK Companies. *J. Bank. Fin*. 28, 2103–2134.

Pál, R. Ferrando, A. 2010. Financing Constraints and Firms' Cash Policy in the Euro Area. *T. Euro. J. Fin*. 16, 153–171.

Peterson, K. Schmardebeck, R. Wilks, T.J. 2015. The Earnings Quality and Information Processing Effects of Accounting Consistency. *The Accounting Review*. 90, 2483–2514.

Peterson, K., Schmardebeck, R., Wilks, T.J., 2015. The Earnings Quality and Information Processing Effects of Accounting Consistency. *The Accounting Review*. 90, 2483–2514.

Sohn, B. C. (2016). The Effect of Accounting Comparability on the Accrual Based and Real Earnings Management, *Journal of Accounting and Public Policy*, 35(5): 513 -539.

Sun, Q., Yung, K., Rahman, H., 2012. Earnings Quality and Corporate Cash Holdings. *Accounting and Finance*. 52, 543–571

www.SID.ir